WILLIAM GOLDING

A LEGYEK URA

EURÓPA KÖNYVKIADÓ
BUDAPEST, 2026

www.alexandra.hu • www.moobius.hu
www.europakiado.hu

– Mondjátok mán – könyörgött Malacka. – Van jelzőfüstünk?

Ralph visszapillantott a horizonton foszladozó füstre, aztán újra a hegyet nézte.

– Ralph… lécci! Van füstünk?

Simon félénken kinyújtotta a kezét, hogy megérintse Ralphot, de Ralph már rohant, átgázolva a fürdőmedence sekély szélén, végig a forró, fehér homokon, be a pálmafák alá. Egy pillanat, és már a gubancos aljnövényzetben küszködött, amely kezdte benőni a sebhelyet. Simon utánaloholt, Maurice a nyomában. Malacka kiabált.

– Ralph! Lécci… Ralph!

Aztán ő is futni kezdett, megbotolva Maurice eldobott sortjában, mielőtt a teraszon átjutott volna. A négy fiú mögött szelíden imbolygott a horizonton a füst; a tengerparton Henry és Johnny homokot szórt Percivalra, aki csendesen sírdogált; a három kisfiú semmit sem érzékelt az izgalomból.

Mire a sebhely felső végére ért, Ralph már fulladozva szitkozódott. Kétségbeesetten hajszolta csupasz testét a karistoló kúszónövények közt; folyt róla a vér. A hegy meredek emelkedőjének alján megtorpant. Maurice már csak pár yardnyira volt tőle.

– Malacka szemüvege! – kiabálta Ralph. – Szükségünk lesz rá, ha a tűz kialudt…

Elhallgatott, megtántorodott. Malackát alig lehetett látni, még éppen csak a partról döcögött felfelé. Fussanak vissza Malacka szemüvegéért, vagy addigra elmegy a hajó? Vagy másszanak tovább, és ha tényleg kialudt a tűz, lessék, amint

Malacka lassan fölkepesztet, a hajó meg közben a horizont alá bukik? A nyomorúság csúcsán billegve, a határozatlanság agóniájában tekeregve Ralph felkiáltott:

– Úristen, úristen!

A bokrokkal hadakozó Simon megállt, hogy kifújja magát. Arca elfacsarodott. Ralph botorkált tovább, új sebeket ejtve magán, a füstfoszlány pedig egyre távolodott.

A tűz kialudt. Ezt rögtön látták; látták, amit már lenn a parton is tudtak, miközben a hazai füst hívogatta őket. A tűz teljesen kialudt, nem füstölt, nem parázslott; a figyelők eltűntek. Egy halom felhasználatlan tűzrevaló volt odakészítve melléje.

Ralph a tenger felé fordult. A horizont újra feszes lett, személytelen és üres, csak a leghalványabb füstpamat látszott rajta. Ralph botladozva rohant végig a köveken, épp hogy sikerült megállnia egy rózsaszín szikla szélén, és a hajó után ordított.

– Gyertek vissza! Gyertek vissza!

Fel-alá futkosott a sziklán, arccal a tenger felé, s a hangja eszelősen felcsapott.

– Gyertek vissza! Gyertek vissza!

Megérkezett Simon és Maurice. Ralph merev szemmel bámult rájuk. Simon elfordult, a vizet törölgette az arcáról. Ralph a legcsúnyább szót keresgélte magában, amit csak ismert.

– Hagyták kialudni a rohadt tüzet.

Lepillantott a hegy barátságtalanabbik oldalán. Megjelent Malacka is, lihegve, pityeregve, akár a kicsik. Ralph ökölbe szorította a kezét, és elvörösödött. Rezzenetlen tekintete, hangja keserűsége magáért beszélt.

– Ott jönnek.

Menet közeledett messze lenn, a víz mentén szétszóródott rózsaszín görgetegköveken. Egyik-másik fiú fekete sapkát viselt, különben majdnem teljesen meztelenek voltak. Összehangoltan emelték botjukat a levegőbe, ha könnyebb részekhez értek. És kántáltak valamit, talán azzal a batyuval kapcsolatban, amit a kötelességmulasztó ikrek cipeltek nagy gonddal. Ralph még ebből a távolságból is felfedezte köztük Jacket: magas volt, vörös hajú, és természetesen a menet élén haladt.

Simon most Ralphról Jackre nézett, ahogy az előbb Ralphról a horizontra, és mintha megijesztette volna, amit látott. Ralph nem szólt többet, várta, hogy a menet közelebb érjen. A kántálás hallható volt, de ebből a távolságból még kivehetetlen. Jack mögött az ikrek lépkedtek, egy nagy rúddal a vállukon. Egy disznó kizsigerelt teteme függött a rúdon, meg-meglódulva, ahogy az ikrek az egyenetlen terepen botladoztak. A disznó feje felhasított nyakkal lógott lefelé, mintha a földön keresne valamit. Végül a kántálás szavai is felszálltak hozzájuk az elfeketedett fa és hamu terepén át.

– *Öld meg a disznót. Vágd el a torkát. Ontsd ki a vérét.*

De épp amint a szavak kivehetők lettek, a menet a hegy legmeredekebb részéhez ért, és egy-két perc múlva elhalt a kántálás. Malacka nyöszörögni kezdett, és Simon úgy pisszegett rá, mintha hangosan beszélne a templomban.

Az agyaggal bemázolt arcú Jack ért fel elsőnek a csúcsra, és izgatottan, felemelt lándzsával köszöntötte Ralphot.

– Nézd! Megöltünk egy disznót… odalopakodtunk hozzájuk… körbe álltunk…

Hangok vágtak közbe a vadászok felől.

– Körbe álltunk…

– Odalopóztunk…

– A disznó visított…

Az ikrek csak toporogtak, köztük a lengedező disznóval, amelyből fekete alvadtvér-csomók potyogtak a sziklára. Mintha szimultán vigyorogtak volna, szélesen, eksztatikusan. Jack rengeteg mindent el akart mondani Ralphnak egy szuszra. Ehelyett néhány tánclépést tett, majd, eszébe jutván, hogy meg kell őriznie a méltóságát, csak állt ott, vigyorogva. Észrevette, hogy véres a keze, elfintorodott, kereste, hogy mibe törölje, aztán a sortjába törölte, és felnevetett.

Ralph megszólalt.

– Hagytátok kialudni a tüzet.

Jack meghökkent, bosszantotta ez a jelentéktelenség, de boldogabb volt annál, hogysem túlságosan feldúlja.

– A tüzet újra meg lehet gyújtani. Ott kellett volna lenned, Ralph. Oltári volt. Az ikreket feldöntötte…

– Nekirontottunk a disznónak…

– …én rávetettem magam…

– Én elvágtam a torkát – mondta Jack büszkén, de azért megrándult közben. – Kölcsönadnád a tiédet, Ralph, hogy rovátkát véshessek a nyelébe?

A fiúk fecsegtek, táncoltak. Az ikrek rendületlenül vigyorogtak.

– Mennyi vére volt – mondta Jack, nevetve és borzongva. – Azt látnod kellett volna!

– Ezután mindennap vadászunk…

Ralph újra megszólalt, rekedten. Mozdulni nem mozdult.

– Hagytátok kialudni a tüzet.

Ez az ismétlés nyugtalansággal töltötte el Jacket. Az ikrekre nézett, majd megint Ralphra.

– Ők is kellettek a vadászathoz – mondta –, különben nem tudtuk volna bekeríteni.

Elpirult, belátva, hogy hibázott.

– A tűz csak egy vagy két órára aludt ki. Majd újra meggyújtjuk…

Felfigyelt Ralph összevissza sebzett meztelenségére, négyük komor hallgatására. A boldogságtól nagylelkűen megpróbálta bevonni őket abba, ami történt. Agya tele volt emlékekkel; a tudás emlékeivel, amit akkor szereztek, amikor rávetették magukat a hánykolódó disznóra, a tudással, hogy túljártak egy eleven lény eszén, rákényszerítették az akaratukat, elvették az életét, mintha csak egy nagyot, jólesőt ittak volna.

Széttárta a karját.

– Látnod kellett volna azt a vért!

A vadászok már elcsitultak, de erre megint felmorajlottak. Ralph hátracsapta a haját. Egyik karja az üres horizontra mutatott. Hangja erős volt és vad, elhallgattatta őket.

– Jött egy hajó.

Jack, akinek egyszerre túl sok szörnyű következménnyel kellett volna szembenéznie, inkább kitért előlük. Kezét a disznóra tette, és előhúzta a kését. Ralph lerántotta a karját, keze ökölbe szorult, hangja remegett.

– Jött egy hajó. Ott volt kinn. Azt mondtátok, rakni fogjátok a tüzet, mégis hagytátok kialudni! – Egy lépést tett Jack felé, aki szembefordult vele.

– Észrevehettek volna bennünket. Hazamehettünk volna…

Ez már sok volt Malackának, aki a veszteség fájdalmában a félénkségét is feledte. Éles fejhangon kiáltozni kezdett:

– Folyton ezzel a vérrel jössz, Jack Merridew! Meg a vadászattal! Hazamehettünk volna…

Ralph félretolta Malackát.

– Én vagyok a vezéretek; azt kellett volna tennetek, amit mondok. A szátok, az nagy. De még kunyhót se tudtok építeni… aztán elmentek vadászni, hagyjátok kialudni a tüzet…

Némán elfordult. Elcsuklott a hangja.

– Jött egy hajó…

Az egyik kisebb vadász jajongani kezdett. Mindnyájuk előtt földerengett a szörnyű igazság. Jack elvörösödve vagdosta, cibálta a disznót.

– Túl nagy munka volt. Mindenki kellett hozzá.

Ralph visszafordult.

– Vihettél volna mindenkit, amint a kunyhók elkészülnek. De neked vadásznod kellett…

– Húsra volt szükségünk.

Jack kiegyenesedett, kezében a véres késsel. A két fiú farkasszemet nézett. Egyfelől a vadászat, a taktika, a vad életöröm, a hozzáértés világa; másfelől a vágyakozásé, a döbbent józan észé. Jack áttette a kést a baljába, és összevérezte a homlokát, amint hátratúrta csapzott haját.

Malacka újra rákezdett.

– Nem szabadott volna hagyni kialudni a tüzet. Azt montad, rakni fogjátok…

Malacka szavai és az egyetértő jajongások néhány vadász részéről erőszakra ragadtatták Jacket. Kék szemében megint megjelent az az eszelős kifejezés. Odalépett, s most, hogy végre megüthetett valakit, hasba vágta Malackát. Malacka röffent egyet és letottyant. Jack föléje magasodott. A hangja dühös volt a megaláztatástól.

– Mert te raktad volna, mi? Hájpacni!

Ralph előrelépett, Jack pedig fejbe csapta Malackát. Malacka szemüvege lerepült, és megcsendült a köveken. Malacka rémülten felkiáltott:

– A szemügém!

Négykézláb tapogatózott a kövek közt, de Simon, aki előbb ért oda, megkereste neki. Szenvedélyek verdestek Simon körül a hegytetőn rettenetes szárnyakkal.

– Az egyik fele eltört.

Malacka utánakapott, és feltette. Rosszindulatú tekintettel meredt Jackre.

– Nekem muszáj szemügét hordanom. Most csak fél szemmel látok. Ezért még megfizetsz…

Jack elindult Malacka felé, aki négykézláb elugrabugrált előle, és egy nagy szikla mögé bújt. Kidugta a fejét, és metsző pillantást vetett Jackre az egyetlen villogó lencsén át.

– Most csak fél szemmel látok. Ezért még megfizetsz…

Jack gúnyosan utánozta a szűkölését meg a négykézláb ugrándozását.

– Ezért még megfizetsz… hú!

Malacka és a paródia olyan mulatságos volt, hogy a vadászok nevetni kezdtek. Jack felbátorodott. Tovább ugrabugrált, és a nevetés viharos hisztériává erősödött. Ralph érezte, hogy akarata ellenére neki is megrándul a szája széle; dühös volt magára, amiért engedett.

Motyogva mondta:

– Ez piszkos trükk volt.

Jack abbahagyta a tekergőzést, és szembefordult Ralphfal. Szavai kiáltásként törtek elő.

– Jól van, jól van!

Ránézett Malackára, a vadászokra, Ralphra.

– Sajnálom. Mármint a tüzet. Tessék…

Kihúzta magát.

– …bocsánatot kérek.

A vadászok elismerő mormogással fogadták ezt a lovagias gesztust. Látni valóan az volt a véleményük, hogy Jack helyesen járt el, és nagylelkű bocsánatkérése jó színben tünteti fel őt, Ralphot pedig valamiképp rosszban. Várták a megérdemelt, nagylelkű választ.

De Ralph torkán semmi ilyesmi nem bírt kijönni. Zokon vette, hogy Jack, miután hibázott, most még ezzel a verbális trükkel is előáll. A tűz kialudt, a hajó elment. Hát nem értik? Harag tolult fel a torkán, nem nagylelkűség.

– Ez piszkos trükk volt.

Hallgattak a hegytetőn, míg Jack szemében újra megjelent, majd eltűnt az a homályos kifejezés.

Ralph utolsó szavai kelletlen motyogásnak hangzottak.

– Jól van. Gyújtsátok meg a tüzet.

Most, hogy felmerült a pozitív cselekvés lehetősége, enyhült a feszültség. Ralph nem szólt többet, nem csinált semmit, csak állt, és nézte a hamut a lába körül. Jack hangoskodott, tevékenykedett. Parancsokat osztott, énekelt, fütyült, megjegyzéseket vetett a néma Ralph felé – megjegyzéseket, amelyekre nem kellett válaszolni, ezért nem fenyegettek lekezeléssel sem; és Ralph még mindig hallgatott. Senki, még Jack sem kérte meg, hogy álljon odább, úgyhogy végül három yarddal távolabb kellett tüzet rakniuk, egy kevésbé alkalmas helyen. Ralph tehát megerősítette vezéri szerepét, és erre jobb módot akkor sem találhatott volna, ha napokig gondolkodik rajta. Ezzel az oly meghatározhatatlan és oly hatékony fegyverrel szemben Jack tehetetlen volt, és csak dúlt-fúlt magában, igazából azt sem tudván, miért. Mire a máglya elkészült, már egy magas korlát választotta el őket egymástól.

Amikor a tüzet megrakták, újabb válság bontakozott ki. Jacknek nem volt mivel meggyújtania. Meglepetésére Ralph odament Malackához, és elvette a szemüvegét. Még maga Ralph sem tudta, miképpen szakadt el és erősíttetett meg máshol közte és Jack között egy kötelék.

– Mindjárt visszahozom.

– Megyek én is.

Malacka mögötte állt, szigetként az értelmetlen színek tengerében, míg Ralph térdelve fókuszálta a csillogó pontot. Amint a tűz fellobbant, Malacka kinyújtotta a kezét, és elrántotta a szemüveget.

A lenyűgöző lila, vörös és sárga virágok szétfoszlatták a rosszindulatot. Körben ülő fiúk lettek egy tábortűznél; féligmeddig Malacka és Ralph is odacsábult. A fiúk hamarosan lerohantak a lejtőn még több fáért, közben Jack a disznót vagdosta. Megpróbálták nyárson a tűz fölé emelni az egész tetemet, de a nyárs hamarabb elégett, mint ahogy a disznó megsült volna. Végül húsdarabokat tűztek faágakra, és a lángok fölé tartották, de még így is majdnem annyi fiú sült meg, mint amennyi hús.

Ralphnak csorgott a nyála. Vissza akarta utasítani a húst, de az eddigi diéta, gyümölcs, magvak, néhány rák meg hal után kevés ellenállás maradt benne. Elfogadott egy darab félig átsült húst, és úgy tépdeste a fogaival, mint egy farkas.

Malackának is csorgott a nyála.

– Én nem kapok?

Jack kétségek közt akarta hagyni, hogy ezzel is fitogtassa hatalmát, de most, hogy Malacka szóvá tette a mulasztást, úgy döntött, még nagyobb kegyetlenségre van szükség.

– Te nem vadásztál.

– De Ralph se nem vadászott – mondta gyámoltalanul Malacka –, meg Simon se nem. – Kikerekítette a dolgot. – A rákokban fél penny ára hús sincs.

Ralph feszengett. Simon, aki az ikrek és Malacka között ült, megtörölte a száját, és odanyújtotta Malackának a húsát a kövek fölött, az pedig megragadta. Az ikrek vihogtak, és Simon szégyenkezve hajtotta le a fejét.

Akkor Jack talpra ugrott, leszelt egy jókora húsdarabot, és Simon lába elé hajította.

– Egyél! A franc beléd!

Mogorva képet vágott Simonra.

– Nyomás!

Megpördült a fiúk zavarba esett körének közepén.

– Húst szereztem nektek!

Számtalan, kifejezhetetlen csalódás tette elementárissá és félelmetessé a dühét.

– Kifestettem az arcom… odalopóztam. Most ehettek… mindnyájan… én meg…

Lassan elmélyült a csönd a hegytetőn, és tisztán lehetett hallani a tűz ropogását, a sülő hús halk sercegését. Jack körülnézett, megértést keresve, de csak tiszteletet talált. Ralph a jelzőtűz hamujában állt, két keze tele hússal, és nem szólt semmit.

Végül Maurice törte meg a csendet. Azt az egyetlen témát választotta, amely legtöbbjüket egyesítheti.

– Hol találtátok a disznót?

Roger lemutatott a barátságtalanabbik oldalon.

– Ott voltak… a tengerparton.

Jack magához tért; nem tűrhette, hogy az ő történetét más mesélje el. Gyorsan közbevágott.

– Széthúzódtunk. Én négykézláb odaosontam. A lándzsák kiestek, mert nincs rajtuk horog. A disznó elfutott, és iszonyú zajt csapott…

– Aztán megfordult, beiszkolt a körbe, és vérzett…

Mindenki egyszerre beszélt, megkönnyebbülve, izgatottan.

– Szorosabbra húztuk a kört…

Az első ütés megbénította a hátulját, aztán csépelték, csépelték…

– Én elvágtam a torkát…

A még mindig szimultán vigyorgó ikrek felugrottak, és rohangálni kezdtek egymás körül. A többiek is beszálltak, döglődő disznó lármáját hallatva, kiabálva.

– Egyet a búrájára!

– Sózz oda neki!

Aztán Maurice disznót alakítva, visítva a kör közepére pattant, a vadászok pedig körülvették, és úgy tettek, mintha csépelnék. Táncoltak, énekeltek.

– *Öld meg a disznót. Vágd el a torkát. Törd el a csontját.*

Ralph irigykedve, neheztelve nézte őket. Csak akkor szólalt meg, amikor kimerülten abbahagyták a kántálást.

– Gyűlést hívok össze.

Egymás után torpantak meg, álltak és nézték.

– A kagylóval. Gyűlés lesz, még ha sötétedésig tart is. Lenn az emelvényen. Amikor megfújom. Most.

Elfordult, és lement a hegyről.